

VISIÓ I EDUCACIÓ

II JORNADES PROFESSIONALS VISIÓ I EDUCACIÓ

DEL 4 OCTUBRE AL 14 NOVEMBRE DE 2021

Organitzat per:

Col·legi Oficial d'Òptics
Optometristes de Catalunya

*Vocalia de Prevenció,
Visió Infantil i Teràpia visual*

ORGANIGRAMA I OBJECTIUS

PRESENTACIÓ

PONENTS

PROGRAMA CIENTÍFIC

INSCRIPCIÓ

OBJECTIUS

Aquestes jornades interdisciplinàries permetran que el personal docent i els professionals en l'àmbit de l'educació puguin prendre consciència sobre la importància de la visió en l'aprenentatge escolar.

Divulgar la necessitat de desenvolupar, entrenar i gaudir de bones habilitats visuals que permetin als infants llegir més eficaçment i comprendre millor el que llegeixen.

Promoure la necessitat d'inclusió de l'òptic i de l'òptica optometrista en l'atenció sanitària pública primària i la realització d'exploracions optomètriques a tots els infants a partir dels tres anys per part d'un optometrista que formi part del quadre de salut bàsic i obligatori del nen o la nena, amb l'objectiu de descartar qualsevol problema visual que pugui interferir en el seu aprenentatge.

Incidir especialment a informar sobre la importància de la visió en el procés d'aprenentatge als docents i als professionals de la salut.

Informar sobre els signes i símptomes de detecció que puguin implicar un problema visual que interfereixi en el seu aprenentatge.

Ressaltar la importància de realitzar una exploració visual completa als infants i als adolescents per un optometrista, com a mínim, una vegada a l'any.

Divulgar la importància de la visió durant l'etapa de l'aprenentatge.

ORGANIGRAMA

Comitè organitzador

Vocalia de Prevenció, Visió Infantil i Teràpia visual

Montse Augé

Cati Poveda

Yolanda Vierbücher

Comitè operatiu

Col·legi Oficial d'Òptics Optometristes de Catalunya

President del COOOC

Secretari del COOOC

Departament de formació

Departament de comunicació

Benvolguts i benvolgudes,

En representació del Col·legi Oficial d'Òptics Optometristes de Catalunya, us dono la benvolguda a les II Jornades Professionals en Visió i Educació.

El 80% de la informació que rebem és a través de la visió. Gaudir d'una bona visió no implica tenir una bona vista, és a dir, veure-hi bé no és suficient. Necessitem també una visió eficaç, àgil i capaç d'adaptar-se a les nostres necessitats visuals. Veure-hi bé no sempre implica entendre el que es veu, tenir els ulls relaxats i gaudir una bona eficàcia del sistema visual.

Per poder veure-hi bé cal tenir en compte la llum, especialment la llum natural. Actualment està demostrat científicament que la llum del sol és un potent inhibidor de la miopia. També sabem que per gaudir d'una bona visió són necessàries unes pautes d'higiene visuals bàsiques.

La postura, l'ergonomia, el pinçament del llapis, el mobiliari, la llum, el temps que estem davant de les pantalles... són importants per a la prevenció i el control de les alteracions de la visió. És essencial incidir en la prevenció i en la necessitat de controlar periòdicament la visió dels infants.

Esperem i desitgem que tots els professionals relacionats amb l'aprenentatge gaudeixin d'aquestes jornades i que representi un punt de trobada enriquidora per descobrir, des d'una perspectiva multidisciplinària, la necessitat de gaudir d'una bona visió per a un bon aprenentatge.

Vull agrair reiteradament a la Vocalia de Prevenció, Visió infantil i Teràpia Visual tot l'esforç per organitzar aquestes jornades. Estic convençut que us obriran els ulls.

Com a professionals en òptica i optometria ens interessa assessorar i donar suport a tot el personal docent, facilitant les eines i les pautes per detectar possibles problemes visuals. Els signes i els símptomes són bàsics per poder fer un bon filtrat en la detecció de possibles problemes visuals.

Alfons Bielsa i Elies

President del COOOC

PONENTS

A man is seated on a chair on a stage, speaking into a microphone. He is positioned in front of a large projection screen. The room is dimly lit, with two large circular lights on the ceiling. In the foreground, the backs of several audience members' heads are visible, looking towards the speaker. The entire image has a blue color overlay.

MARC ARGILÉS SANS

Òptic optometrista - Professor associat FOOT

Doctor per la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC). Actualment, és professor associat a la Facultat d'Òptica i Optometria de Terrassa (FOOT) i membre de l'Associació Catalana d'Optometria i Teràpia Visual (ACOTV), Fellow de la European Academy of Optometry and Optics (EAOO) i membre de la Association pour la Recherche en Neuroéducation (ARN). Compta amb una àmplia experiència clínica en optometria lligada a problemes d'aprenentatge. Codirector del màster propi en Optometria i Teràpia Visual, impartint docència en l'assignatura 'Dificultats d'aprenentatge en la lectura'.

MONTSE AUGÉ SERRA

Òptica optometrista - Psicòloga - Professora titular FOOT

Diplomada en Òptica i Optometria.
Màster of Science in Clinical Optometry.
Bachelor of Science in Optometry.
Llicenciada en Psicologia. Especialitat en Clínica.
Màster de recerca en Psicologia de la infància i l'adolescència.
Professora titular de la Facultat d'Òptica i Optometria de Terrassa en la UPC.

CAROL CAMINO PONS

Òptica optometrista - Responsable del departament de Baixa Visió

Més de 30 anys d'experiència en òptica i optometria exercint des del 2005 com a responsable del departament de Baixa Visió a l'IMO. Cooperant en diversos projectes de salut ocular.

Vocal de baixa visió i coordinadora de la vocalia de Cooperació i Voluntariat del COOOC. Membre del Consell Comarcal Català per a les Professionals de Salut. Vicepresidenta de la Sociedad Española de Especialistas en Baja Visión (SEEBV).

JORDI CATALÁN BALAGUER

Metge especialista en desenvolupament infantil

Fundador de l'Institut Mèdic del Desenvolupament Infantil.

Formador i assessor de professionals vinculats al desenvolupament infantil.

INGRID CREUS JORQUERA

Psicòloga infantojuvenil. Neurologopeda

Cursant doctorat sobre bilingüisme, dislèxia, TEL i funcions executives. Màster General Sanitari (UNIR) i màster en Rehabilitació logopèdica en dany cerebral.

Postgrau en Neurociències i Salut Mental per la UOC. Monogràfic sobre fòbia social. Màster en Logopèdia.

JOAN DEUS YELA

Cap de servei de Psicologia Mèdica i Salut Mental CGO de Mataró i del servei de Psicologia i Logopèdia de la UAB

Llicenciat en Psicologia per la UAB (1989). Doctor en Psicologia (1995) i premi extraordinari doctorat (1995) (UB). Especialista en Psicologia Clínica (2007), expert en Neuropsicologia Clínica pel Consell General de la Psicologia a Espanya (2017) i pel Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya.

Catedràtic del departament de Psicologia Clínica i de la Salut de la UAB. Actualment, consultor sènior de la Unitat de Recerca en Resonància Magnètica de l'Hospital de la Mar (Barcelona).

DORA FERNÁNDEZ AGRAFOJO

Oftalmòloga. Especialitat: oftalmologia infantil i estrabologia

Llicenciada en Medicina i Cirurgia per la Universitat de Santiago de Compostel·la en 1984. Es va especialitzar en Oftalmologia a l'Hospital Clínic de Barcelona i es va doctorar per la Universitat de Barcelona en 1992 (Tesi doctoral cum laude 'Cirurgia de l'Estrabisme Divergent'). Especialista en Oftalmologia infantil i Estrabologia. Actualment dirigeix el Centre INOF, on s'ofereix un servei integral per a la prevenció, diagnòstic i tractament de les malalties oculars.

MARTA FRANSOY I BEL

Òptica optometrista - Professora titular FOOT

Professora titular de la UPC des de 1993, en la Facultat d'Òptica i Optometria de Terrassa, on actualment imparteix Òptica Oftàlmica en el Grau i en el Màster d'Aprenentatge i Visió.

Dirigeix treballs de Final de Carrera a través d'accions de promoció de la salut visual a les escoles, com a continuïtat de la tasca que va iniciar en 2011 en la vocalia de Prevenció, Visió Infantil i Teràpia Visual del COOOC.

En el màster d'Optometria i Teràpia Visual de la FPC i en el postgrau en Osteopatia Pediàtrica de la UPF, imparteix Integració Visual-Auditiva en l'Aprenentatge.

RAFAELA GARRIDO MERCADO

Professora Associada en el Departament d'Optometria i Visió de la Facultat d'Òptica i Optometria de l'UMC

Doctora en Òptica i Optometrista. Llicenciada en Farmàcia. Centrada en optometria pediàtrica, visió binocular i teràpia visual en Centre Mèdic Averroes i Gabinet d'Optometria Argos a Madrid. També s'ha centrat en la recerca en errors refractius i visió binocular.

ANNA JANÉ CAMPS

Fisioterapeuta i osteòpata

Diplomada en fisioteràpia (UVic 2006-2009), postgrau d'Osteopatia Clínica (Blanquerna 2009-2013).

Especialitzacions en maternitat i pediatria. Exerceix en clíniques privades des de fa 12 anys.

ÀNGELS LÓPEZ I SANS

Professora de primària

Professora des de l'any 1982 i apassionada per millorar la salut en l'àmbit escolar. Psicòloga i tècnica de riscos laborals.

Va descobrir l'ergonomia de la mà del professor Bustamante, amb el qual va patentar un faristol que ajuda a millorar la postura i evita problemes visuals.

Ponent en jornades i cursos relacionats amb la salut escolar, postura, visió i ergonomia.

Actualment, continua mirant les aules presencials i virtuals amb ulls de ergònom per fer-les més saludables.

MARÍA JESÚS LÓPEZ

Neurobiòloga i especialista en desenvolupament cerebral infantil

Doctora en C. c. Biològiques - Àrea de Neurociència. Especialista en Desenvolupament Cerebral Infantil. Especialista en Estimulació Primerenca.

Màster en Neurologia Pediàtrica i Neurodesenvolupament. Màster en Nutrició i Dietoteràpia.

Nivell professional:

Directora del Centro de Organización Neurológica Neocortex
Professora i conferenciant

ROSA MARIA PARÉS DOMINGO

Òptica optometrista

Òptica optometrista per la UPC. Màster sobre Intervenció en problemes d'aprenentatge per la UVic. Sòcia fundadora de l'ACOTV. Amb més de 25 anys d'experiència, compagina la seva tasca professional com a optometrista centrada en l'optometria pediàtrica i teràpia visual amb la participació activa en cursos, jornades i ponències sobre la visió infantil.

JAUME PAUNÉ FABRÉ

Òptic optometrista - Professor Associat FOOT

Diplomat en Òptica i Optometria per la Facultat d'Òptica i Optometria de Terrassa, màster en Optometria i Ciències de la Visió per Barcelona Tech (UPC). Doctor en Optometria per la seva tesi doctoral sobre el control de la miopia amb lents de gradient refractiu de potència.

Actualment desenvolupa la seva activitat clínica en el Centre Mèdic Teknon a Barcelona i és professor associat de la Facultat d'Òptica i Optometria de Terrassa (UPC).

CATI POVEDA MARTÍNEZ

Òptica optometrista i membre de la vocalia

Membre de la Vocalia de Prevenció Visual, Visió Infantil i Teràpia Visual del COOOC des de febrer de 2011. També és membre fundadora de l'Associació Catalana d'Optometria i Teràpia Visual.

Actualment realitza la seva tasca professional especialment dirigida a la teràpia visual i a la visió infantil i la compagina amb l'activitat docent i amb la participació a ponències a diferents centres i esdeveniments de salut i aprenentatge.

NURIA RISCÓ SUBIRÀ

Òptica optometrista

Diplomada en òptica i optometria per la UPC. Màster en Optometria i Ciències de la Visió per la UMIST.

Compagina el treball en la consulta de teràpia visual i amb l'exercici en un centre on treballa amb nens i nenes amb paràlisi cerebral.

HELENA VIDAL LLOP

Òptica optometrista

Diplomada en Òptica i Optometria per la UPC. Màster en Optometria Clínica i curs d'Alta Especialització Optomètrica i Teràpia Visual, entre d'altres.

Des de 2019, forma part de l'equip docent de l'assignatura Problemes d'Aprenentatge del màster en Optometria i Teràpia Visual de la UPC.

Destaca en el seu treball per la creació de jocs i procediments per tractar nens i nenes amb problemes d'aprenentatge.

YOLANDA VIERBÜCHER LÓPEZ

Òptica optometrista i membre de la vocalia

Òptica optometrista.

Audioprotètica.

Vicepresidenta de l'Associació Catalana de Teràpia Visual.

PROGRAMA CIENTÍFIC

ERGONOMIA ESCOLAR

Informació

Cati Poveda Martínez

Format en diferit

**Treball interdisciplinari
i aprenentatge**

Objectius

- **Exposar** com s'ha de tenir en compte la visió i el sistema múscul esquelètic pel disseny d'espais i mobiliari escolar.
- **Atendre** la fonació del docent.

Resum

La ponència se centrarà en els següents temes:

- La visió i el sistema múscul esquelètic com a instrument per a l'orientació del cos en l'espai.
- Mobiliari escolar patogen.
- Mobiliari escolar sa.
- Recomanacions sobre l'emissió de la veu.
- Disfuncions visuals i del sistema múscul esquelètic degut a deficient ergonomia escolar.

IMPORTÀNCIA DE LA LATERALITAT EN EL DESENVOLUPAMENT VISUAL I EN EL PROCÉS D'APRENTATGE

Informació

Jordi Catalán Balaguer

Format en diferit

Treball interdisciplinari i aprenentatge

Objectius

- **Conèixer** el concepte de lateralitat i com intervé en el desenvolupament.

Resum

La lateralitat és una etapa del desenvolupament infantil que permet la correcta integració dels dos hemisferis cerebrals i realitzar totes les funcions amb l'eficàcia MÉS GRAN i amb el mínim consum energètic.

Hi ha un clar paral·lelisme entre el desenvolupament de l'organització cerebral i la visual. Si el procés és harmònic, s'organitzen les estructures i les funcions cerebrals que permeten integrar els coneixements acadèmics amb més eficàcia i menys esforç per part del nen o de la nena.

TRASTORN DEL DÈFICIT D'ATENCIÓ I OPTOMETRIA: UTILITAT DE L'AVALUA- CIÓ OPTOMÈTRICA

Informació

Joan Deus Yela

Format en diferit

**Treball interdisciplinari
i aprenentatge**

Objectius

- **Remarcar** el paper de l'avaluació optomètrica en l'ajuda diagnòstica del trastorn del dèficit d'atenció amb o sense hiperactivitat, així com en el seu potencial neurorehabilitació.

Resum

El trastorn del dèficit d'atenció amb o sense hiperactivitat (TDA/H) es considera un trastorn neuropsicològic focal del neurodesenvolupament caracteritzat com a Síndrome de Disfunció Cerebral Mínima (DCM). Això implica la necessitat d'utilitzar, en la seva avaluació diagnòstica, criteris d'exclusió (intel·lectuals i sensorials), d'especificitat i evolutius per a poder establir un adequat diagnòstic diferencial.

Es caracteritza, fonamentalment, per un dèficit en la seva capacitat d'atenció auditiva i visual selectiva i sostinguda. No obstant això, l'avaluació neuropsicològica no permet, a vegades, poder establir fins a quin punt el dèficit atencional visual o de la velocitat de processament visual poden ser deguts o no a un dèficit optomètric que permeti establir un adequat diagnòstic diferencial. Tot i això, alguns menors també es poden beneficiar d'una rehabilitació optomètrica que permeti afavorir un millor rendiment, estimulant uns determinats circuits visuals corticals, en les tasques atencionals visuals. En la present ponència es plantejarà la utilitat de l'avaluació i de la rehabilitació optomètrica en el TDA/H.

INTEGRACIÓ VISUAL-AUDITIVA: FACTORS CLAU PER APRENDRE A LLEGIR

Informació

Marta Fransoy i Bel

Format en diferit

**Treball interdisciplinari
i aprenentatge**

Objectius

- **Posar de manifest** la importància de realitzar avaluacions visuals exhaustives que incloguin la funció i eficàcia visual (tant en visió de lluny com de prop), el processament de la informació visual i la integració de la visió amb les altres modalitats sensorials, especialment en l'audició, i el sistema motor. Només quan la visió, la motricitat i l'escolta funcionen en sinergia és possible aprendre i automatitzar la lectoescriptura, que és la base de la integració social de l'individu.

Resum

En la primera part es tractarà l'ordre de desenvolupament de les habilitats visuals i auditives.

En la segona part s'estudiaran les àrees funcionals de la integració entre visió i audició en l'escorça cerebral, per comprendre els processos lectoescriptors.

En la tercera part s'explicaran les proves de cribatge que l'optometrista pot fer per valorar les habilitats d'escolta implicades en l'aprenentatge. En la quarta part s'exposen casos resolts amb la intervenció combinada visió-escolta.

LA FISIOTERÀPIA ÉS CLAU PER ACOMPANYAR EL DESENVOLUPAMENT INFANTIL

Informació

Anna Jané Camps

Format en diferit

Treball interdisciplinari i aprenentatge

Objectius

- **Entendre** que cuidar la postura, el moviment i els estímuls que rep l'infant són factors determinants per al seu correcte desenvolupament.
- **Mostrar** com els fisioterapeutes utilitzen la postura i el moviment per valorar el desenvolupament de l'infant i com defineixen el tractament.

- **Exposar** quines alteracions de la postura o mals hàbits poden amagar problemes funcionals que hauran de ser atesos.
- **Entendre** que hem d'aspirar a un treball en equip i a una correcta coordinació amb les famílies i professionals d'altres àmbits. Això ajudarà a fer un abordatge més integral de l'infant i veure més enllà d'una bona o una mala postura.
- **Mostrar** exemples d'interacció professional multidisciplinària entre fisioterapeuta, optometrista i escola.

Resum

El fisioterapeuta pediàtric és una figura clau per acompanyar el desenvolupament infantil. Una atenció precoç i un abordatge integral seran clau per detectar alteracions en la població pediàtrica per prevenir futurs problemes de salut i d'aprenentatge.

L'aula és un lloc privilegiat per observar el nen o la nena. Aprendre a observar i detectar uns certs signes d'alerta (a nivell de postura, visió, motricitat, comportament,...) permetrà interpretar-los, prendre mesures a l'aula o realitzar la derivació oportuna.

És important un treball en equip, amb les famílies i amb la perspectiva de diferents professionals per sumar esforços. Per acabar es mostrarà algun exemple del perquè els optometristes s'han tornat clau en molts dels tractaments que realitza.

COM AFECTA LA FATIGA PANDÈMICA EN LA RUTA VISUAL DE L'INFANT

Informació

María Jesús López Juez

Format en diferit

**Treball interdisciplinari
i aprenentatge**

Objectius

- **Posar de manifest** com afecta en la ruta visual de l'infant les modificacions en l'estil de vida que ha implicat la pandèmia de la Covid-19. Posar de manifest les estratègies que podem implementar per ajudar-los.

Resum

La ruta visual de l'infant en temps de confinament. Exposició a les pantalles. Elements protectors de la ruta visual: com podem intervenir?

ESCOLA I CURA DE LA VISIÓ: PRESENT I FUTUR

Informació

Àngels López i Sans

Format en diferit

Treball interdisciplinari i aprenentatge

Objectius

- **Conscienciar** els docents sobre la importància de la visió i el seu paper clau en l'educació de la salut visual.

Resum

Després d'anys d'experiència com a docent, ha observat amb creixent preocupació com s'ha anat descuidant visual i postural de l'alumne a les aules.

El docent necessita estar format en aquest camp per poder educar en salut visual i postural, i potenciar l'adquisició d'hàbits saludables que acompanyin l'alumne en la seva edat adulta. En el currículum de la formació del professorat hauria de ser present la salut visual.

El desgast de la visió en el context actual de digitalització de les aules fa més imprescindible que mai prendre consciència de la importància de tot allò relacionat amb la salut visual a l'escola.

LOGOPÈDIA I OPTOMETRIA: QUÈ LLEGEIXO SI NO HI VEIG?

Informació

Ingrid Creus Jorquera

Format en diferit

**Treball interdisciplinari
i aprenentatge**

Objectius

- **Donar a conèixer** els factors més importants per establir un bon procés lector.

Resum

La percepció visual és un aspecte poc conegut i reconegut en l'aprenentatge de la lectura. Encara que mai serà la causa principal dels problemes lectors, sí que pot interferir notablement en ells. La ponència té com a objectiu aclarir quines activitats visuals són necessàries per desenvolupar eficaçment un procés lector, les vies implicades en aquest procés i oferir als mestres i logopedes eines per a una detecció precoç d'aquestes possibles alteracions.

MOVIMENTS OCULARS I PROCEDIMENT LECTOR

Informació

Marc Argilés Sans

Format en diferit

Visió i aprenentatge

Objectius

- **Conèixer** els patrons de moviments oculars durant el procés lector i la seva importància durant la lectura.
 - **Saber** la importància dels moviments oculars durant l'aprenentatge en la lectura.
 - **Conèixer** les eines diagnòstiques en l'àmbit optomètric i les eines diagnòstiques a través d'*eyetrackers*.
- **Saber** la importància entre l'atenció visual i els moviments oculars.
 - **Conèixer** la relació entre el processament visual i parafoveal per a la lectura.
 - **Entendre** el processament hemisfèric i la seva relació amb els moviments oculars

Resum

Es presentaran els patrons oculars que es realitzen durant el procés de lectura. Quan s'aprèn a llegir, se segueixen uns patrons de fixacions i sacàdics oculars diferents a mesura que es va agafant experiència lectora. A més, aquests patrons oculars lectors es veuen influenciats per moltes variables durant la lectura, com poden ser la grandària de la lletra, la familiaritat lèxica, la reparació entre darrere, etc.

Els avenços tecnològics ens permeten observar de manera quantitativa i objectiva com són aquests patrons oculars, i han generat un gran pas en el coneixement dels moviments oculars pel que fa al diagnòstic i tractament. D'altra banda, l'atenció visual i les àrees cerebrals que ho controlen es veuen íntimament lligades amb el control oculomotor durant la lectura.

Durant el transcurs d'aquesta ponència s'explicarà la importància dels moviments oculars i l'atenció visual per a l'aprenentatge de la lectura i com es veu afectat en casos de dificultat lectora.

IMPLICACIONS VISUALS EN ELS TRASTORNOS DE L'APRENTATGE

Informació

Montse Augé Serra

Format en diferit

Visió i aprenentatge

Objectius

- **Donar** a conèixer la importància de la visió i l'aprenentatge escolar als professionals de l'àmbit educatiu i sanitari.
- **Informar** sobre els signes i símptomes de detecció quan un menor pot tenir un problema visual que interfereixi en els seus aprenentatges.

Resum

La ponència va dirigida, principalment, a personal professional de l'àmbit de l'educació. En aquesta, es descriuran els signes i símptomes de detecció de problemes visuals a les aules i com afecten al rendiment escolar. També s'explicarà com els optometristes podem solucionar problemes de motilitat ocular, eficàcia visual i de processament de la informació visual que afecten infants amb trastorns d'aprenentatge.

ESTRETA RELACIÓ EN LA VISIÓ I L'APRENTATGE

Informació

Rosa Mª Parés Domingo

Format en diferit

Visió i aprenentatge

Objectius

- **Crear** consciència sobre la importància de tenir una bona visió per esperar un bon rendiment escolar.

Resum

El 80% de la informació visual que l'alumnat rep és a través de la visió. A partir d'aquí, és fàcil entendre que si la visió falla, l'aprenentatge es pot veure compromès. Però, què vol dir una bona visió? És suficient en veure-hi el 100%? Pot passar que un infant tingui una agudeses visual del 100% i que la seva visió no sigui eficaç?

Veurem la importància de realitzar un examen visual als infants en mans d'optometristes.

NOVES TECNOLOGIES APLICADES A L'ENTRENAMENT VISUAL

Informació

Helena Vidal Llop

Format en diferit

Visió i aprenentatge

Objectius

- **Conèixer** els procediments per entrenar habilitats visuals, els quals es poden realitzar amb ordinador, mòbil, o tauleta per part del pacient.

Resum

Actualment, gran part dels nostres pacients són nadius digitals. Per tant, utilitzant eines del seu ús quotidià, podrem apropar-nos molt més a la seva manera d'interactuar amb el món.

Una vegada feta l'avaluació i coneixent quines habilitats hem de potenciar a cada pacient, hem d'entrenar les mateixes. Per garantir l'èxit en la teràpia, si utilitzem procediments diferents, a més de fer la teràpia visual més amena, la farem més efectiva, ja que tindrem més eines per treballar les dificultats i més camins per arribar a la nostra meta.

En aquesta ponència farem un repàs a totes les habilitats visuals i mostrarem com treballar-les de diferents formes utilitzant les noves tecnologies.

HABILITATS VISUALS EN L'APRENENTATGE

Informació

Yolanda Vierbücher López

Format en diferit

Visió i aprenentatge

Objectius

- **Explicar** al col·lectiu de l'àmbit de l'educació què són les habilitats visuals.
- **Difondre** la importància de la visió en el procés de l'aprenentatge.
- **Donar** a conèixer la campanya informativa 'Visió i Aprenentatge', liderada pel COOOC des de 2014.

Resum

La ponència va dirigida, principalment, als professionals en l'àmbit de l'educació. Es definirà què és l'optometria i la diferència entre l'optometrista i l'oftalmòleg. Es donarà a conèixer la figura de l'optometrista i el seu paper en la societat. S'explicarà la diferència entre vista i visió, els diferents estats refractius i les habilitats visuals (què són i com es relacionen amb l'aprenentatge).

S'explicarà el projecte d'actuació a les escoles, en el qual els professionals de l'àmbit de l'òptica i optometria expliquen a l'alumnat de 6è de primària i mestres què és la vista i la visió. A més, es reparteixen uns qüestionaris per a saber si tenen algun problema visual que pugui interferir en el procés d'aprenentatge.

BAIXA VISIÓ PEDIÀTRICA

Informació

Carol Camino Pons

Format en diferit

Optometria pediàtrica

Objectius

- **Donar a conèixer** el concepte de baixa visió, i el funcionament d'una primera visita.
- **Conèixer** les ajudes òptiques i no òptiques aplicades en la rehabilitació, especialment infants en edat escolar, que és el moment d'una demanda visual més gran.

Resum

La visió és el sentit predominant en l'ésser humà: el 80% de les àrees cerebrals tenen una funció visual. La percepció dels objectes, els colors i moviment és el resultat d'un processament de la informació realitzada per les diferents àrees cerebrals.

Els infants amb baixa visió necessiten una valoració de les seves habilitats visuals i del processament de la informació, i han de ser estimulats precoçment.

Coneixerem què és la baixa visió, i la visió fràgil en infants, els tipus de rehabilitació, les ajudes òptiques i no òptiques que es poden utilitzar i els consells per a la vida diària que poden millorar la qualitat de vida d'aquests pacients. També donar eines per acompanyar i ajudar famílies i educadors.

FACTORS ASSOCIATS A LA MIOPIA ESCOLAR

Informació

Rafaela Garrido Mercado

Format en diferit

Optometria pediàtrica

Objectius

- **Mostrar** les dades més recents i l'evolució de la miopia en diferents països.
- **Mostrar** els diferents factors associats a l'aparició de miopia i els que poden ajudar al fet que no aparegui.
- **Relacionar** aquestes dades amb el sistema educatiu, i el que es pot fomentar a l'aula.

Resum

La quantitat d'infants miops en una població varia molt segons els països, i està molt relacionada amb el sistema educatiu.

Hi ha factors de risc que predisposen al fet que un infant desenvolupi miopia, com la quantitat de temps que dedica a activitats de prop, o la seva herència familiar. Hi ha també altres factors que frenen la seva aparició, com dedicar temps a activitats a l'aire lliure.

Les principals accions per prevenir l'aparició de miopia s'han de realitzar en l'edat escolar, i seria interessant que els professionals que treballin amb ells les coneguessin.

CONTROLAR LA MIOPIA. OPCIONS ACTUALS EN LENTS DE CONTACTE

Informació

Jaume Pauné Fabré

Format en diferit

Optometria pediàtrica

Objectius

- **Descobrir i conèixer** les opcions actuals en el control de miopia especialment en l'àmbit de les lents de contacte.

Resum

La miopia és el problema visual més extens en el món. La miopia s'associa a riscos de patologies visuals que comprometen la visió i poden conduir a la ceguesa. Cada diòptria compta i, per tant, utilitzar tècniques o elements òptics que permetin frenar o retardar la seva evolució és d'alt interès.

Avui dia existeixen diversos elements òptics que permeten actuar en aquesta direcció, especialment les lents de contacte d'ús exclusiu nocturn, com és l'ortoqueratologia, i lents de contacte d'ús diürn que modifiquen la visió perifèrica, avançant la imatge i desencadenant processos retinals que bloquegen l'increment de la longitud de l'ull.

Conèixer com aplicar o utilitzar aquestes noves metodologies en nens i nenes és important per lluitar contra la pèrdua de visió de les persones en el futur.

INTERVENCIÓ OPTOMÈTRICA EN INFANTS AMB PARÀLISI CEREBRAL

Informació

Núria Risco Subirà

Format en diferit

Optometria pediàtrica

Objectius

- **Analitzar** els problemes visuals que poden tenir els infants amb paràlisi cerebral i com es poden tractar usant eines optomètriques.
- **Recalcar** la importància de la visió en relació a la postura, l'equilibri, el moviment, la marxa en la interrelació amb el món, les persones i els objectes.

Resum

Quan rebem a nivell de consulta o a nivell educatiu un infant amb dany cerebral, ens trobem amb un ventall de problemes a tractar, sovint molt greus: problemes d'estabilitat, postura, motors, de deambulació, cognitius, de llenguatge, i un llarg etcètera.

Com a éssers visuals que som, la visió està relacionada amb totes les funcions en la vida de la persona. Una bona visió, a l'estabilitat i postura, ajuda a la marxa, ajuda amb la interacció amb el món i la comunicació.... Comprendre la importància que els infants estenguin l'espai que els envolta: això els ajudarà a moure's i connectar visualment amb aquest i, així, aprendre, relacionar-se i comprendre el món del seu voltant.

Per tant, és el treball multidisciplinari el que ens ajudarà a treure el màxim potencial a aquests infants, i el treball optomètric sovint ajudarà les altres disciplines a millorar de manera significativa moltes de les habilitats quotidianes, tant a nivell motriu com educacional, passant per l'emocional.

AMBLIÒPIA I ESTRABISME A LA INFÀNCIA

Informació

Dora Fernández
Agrafajo

Format en diferit

Optometria pediàtrica

Objectius

- **Donar** a conèixer l'ambliopia i l'estrabisme a la infància.
- **Recordar** la importància de la prevenció i detecció precoç d'aquestes dues condicions en l'etapa d'aprenentatge.

Resum

L'estrabisme i l'ambliopia són dues condicions les conseqüències visuals de les quals afecten a nivell sensorial i són una barrera en l'etapa d'aprenentatge a la infància. En l'exposició s'explicarà de manera bàsica la definició, classificació, mètodes d'exploració i tractament de totes dues condicions oculars. Es pretén conscienciar als professionals que participen en el període de desenvolupament dels infants de la importància de la prevenció i detecció precoç.

Professionals de l'àmbit de l'educació i de la salut explicaran l'aportació de les seves professions en els infants i explicaran els beneficis derivats de l'actuació interdisciplinària. S'establirà un debat entre els professionals de la taula i els assistents amb la finalitat de crear sinergies comunes entre les diferents disciplines que intervenen en el desenvolupament i aprenentatge del menor.

**DISSABTE
23 OCT.**

Professionals en l'àmbit de l'educació i especialitzats en trastorns d'aprenentatge

Informació

17.00 – 19.00 h

Format: en Streaming

Moderadora: Montse Augé Serra

Públic: totes les professions

Participants

Ingrid Creus Jorquera

Anna Jané Camps

Jordi Catalán Balaguer

Joan Deus i Yela

Maria Jesús López

Àngels López i Sans

Cati Poveda Martínez

**DIUMENGE
24 OCT.**

Professionals en l'àmbit de la visió i/o teràpia visual

Informació

10.00 – 12.00 h

Format: en Streaming

Moderadora: Yolanda Vierbücher López

Públic: totes les professions

Participants

Marc Argilés Sanz

Rosa Maria Domingo

Marta Fransoy i Bel

Dora Fernández Agrofojo

Jaume Pauné Fabré

Núria Risco i Subirà

Helena Vidal i Llop

1

Pacient de vuit anys que ve per una avaluació optomètrica d'eficàcia visual i proves d'aprenentatge

Pacient que manifesta mal de cap, problemes d'enfocament, baix rendiment escolar... Diagnòstic: hipermetropia i astigmatisme, problemes de motilitat ocular, d'insuficiència de convergència i d'acomodació, juntament amb unes baixes habilitats visoperceptives i visoespaials.

S'ha realitzat tractament de teràpia visual que, com a resultat, ha millorat la seva simptomatologia optomètrica i ha incrementat el rendiment escolar i els resultats acadèmics.

Presentat per: Yolanda Vierbücher López

2

Síndrome de Duane

El cas clínic presentat és el d'un nen adoptat de 7 anys que presenta la síndrome de Duane. Aquesta síndrome es caracteritza per presentar alteracions en l'oculomotricitat que dona pas a una limitació en l'abducció de l'ull esquerre en mirar a l'esquerra (no pot completar el moviment cap a fora).

El nen té una bona agudesesa visual en ambdós ulls amb les seves ulleres, ja que l'estrabisme s'alterna amb una endodesviació d'11 diòptries prismàtiques en levoversió (mirada esquerra). A més a més, presenta problemes visoespaials amb una lateralitat poc definida que li provoca problemes en la lectura i amb la coordinació ull-mà per escriure.

Amb el tractament de teràpia visual de motilitat i coordinació ocular, al cap de 8 mesos de la primera visita l'endodesviació s'ha reduït a 2 diòptries prismàtiques i ha millorat la coordinació ull-mà i les seves habilitats visoespaials.

Presentat per: Montse Augé Serra

3

Pacient que manifesta visió doble intermitent de lluny i que sovint l'obliga a haver de tancar un ull

El pacient de 13 anys arriba a la nostra consulta indicant que va començar a veure doble de lluny als 11 anys i que el problema s'ha anat agreujant fins tenir grans dificultats per controlar el seu ull dret que se li desvia de manera divergent. És un nen intel·ligent que afortunadament no requereix invertir molt temps en fer les seves tasques escolars per la qual cosa la exofòria bàsica que presenta només li provoca problemes significatius en visió de lluny.

Plantegem un programa de teràpia visual de 12 sessions que el nen segueix amb molt d'interès amb el suport i una gran implicació dels pares. Actualment ja controla perfectament els seus ulls manifestant també millora en visió de prop.

Presentat per: Cati Poveda Martínez

4

Pacient operat d'estrabisme d'ambdós ulls que presenta exotropia i baixa miopia i astigmatisme

El pacient presenta importants problemes d'aprenentatge, de control motor i coordinació amb l'entorn i de la funció i de la percepció visual fins al punt que rebutja anar a l'escola arribant a somatitzar amb trastorns físics. Per això, ja des de l'inici es requereix la intervenció en psicologia i en psicomotricitat i la coordinació amb l'escola. A posteriori s'ha d'incorporar també el tractament logopèdic a l'equip interdisciplinari i repetir el curs.

Des de l'optometria cal treballar intensament en la fixació, la motricitat ocular, l'acomodació, el control visoespacial, la psicomotricitat fina i diferents habilitats de percepció visual. El treball amb el nen és lent i difícil en algunes situacions, però la gran implicació i constància dels pares fa que actualment sigui un nen que gaudeix de l'escola i amb molt bons resultats acadèmics.

Presentat per: Cati Poveda Martínez

Data

Les II Jornades Professionals Visió i Educació se celebraran del 4 d'octubre al 24 de novembre. Pel que fa a les taules de debat, que es realitzaran en format en línia, se celebraran el 23 i 24 de novembre.

Preu

El preu de les Jornades és de 40 euros.

Crèdits

09/030524-OP

Activitat en procés d'acreditació pel Consell Català de Formació Continuada de les Professions Sanitàries

Crèdits vàlids per a la VPC (Validació Periòdica Col·legial)

Com inscriure's

1. Emplena el [formulari d'inscripció](#) amb les dades sol·licitades (és important comprovar que siguin correctes ja que serà la manera de contactar i donar accés al campus online)

2. Realitza el pagament directament al següent compte bancari:

LA CAIXA ES70.2100.0923.7602.0020.4391

3. Per formalitzar la teva inscripció, enviar el comprovant de pagament a inscripcions@coooc.cat amb les següent dades:

Assumpte de l'e-mail: II Jornadas profesionales Visión y Educación

Cos de l'e-mail:

Nom i cognoms

E-mail amb què t'hagis inscrit al formulari

Telèfon de contacte

Informació important per a estudiants!

Per poder inscriure't a les Jornades com a estudiant, és imprescindible que estiguis cursant el grau en Òptica i Optometria o, en cas d'estudiar un màster/doctorat, aquest haurà d'estar vinculat amb la professió.

Per justificar la teva posició acadèmica, és necessari adjuntar l'última matrícula del grau o del màster/doctorat, juntament amb el comprovant de pagament i la resta de dades.

Confirmació d'inscripció

Una vegada s'hagi rebut la documentació i les teves dades d'inscripció, rebràs un correu electrònic de confirmació i, una setmana abans de la data d'inici, t'enviarem un e-mail amb les claus d'accés al campus online, en el qual trobaràs tot el contingut de les Jornades així com l'accés a les taules de debat programades.

Data límit i política de cancel·lació

La inscripció està oberta fins al 18 d'octubre.

El termini per cancel·lar l'assistència a les jornades i garantir la devolució íntegra de la inscripció és de 48 hores abans de l'inici de les Jornades, és a dir, el 2 d'octubre. En cas

Política de les Jornades

1. Les opinions abocades en aquestes Jornades són d'exclusiva responsabilitat d'aquelles que les emeten i no representen, necessàriament, el pensament i/o opinió del COOOC. Paral·lelament, el COOOC no és responsables de les opinions abocades pels usuaris i les usuàries a través dels fòrums, xats o altres eines de participació.

2. Els vídeos estaran disponibles del 4 d'octubre al 14 de novembre. Està prohibida la descàrrega i difusió de tot el contingut.

VISIÓ I EDUCACIÓ

Col·legi Oficial d'Òptics
Optometristes de Catalunya